

DOMOVINA

Oglasi:

Na 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sedna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva o. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Poškovna številka mesečno 1 K, četrletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Veličastna manifestacija za „Jugoslovansko Matico“.

Skrb za usodo naših neodrešenih bratov je rodila misel ustanovitve Jugoslovanske Matice, velike jedinstvene organizacije za vso državo, ki naj bi ob sodelovanju celega troimenega naroda nudila neodrešenem gospodarsko in kulturno podporo, dokler tudi zanje ne napoči veliki dan Svobode.

Da kljub skrajno razburkanim notranje-političnim razmeram nismo pozabili svojih dolžnosti napram njim, nam priča včerajšnje velikansko manifestacijsko zborovanje v Ljubljani povodom ustanovitve pokrajinske glavne podružnice za Slovenijo.

Že na vse zgodaj je pričelo v mestu, bogato okrašenim z zastavami, nenavadno živahno vrvenje. Mladina, odrasli, kmetje na okrašenih vozovih, Sokoli, dekleta v narodnih nošah, vse je hitelo na določena zbirališča. Ob 10. dopoldne se je na trgu pred hotelom „Slon“ zbrala končno množica, kakršne še ni videla bela Ljubljana.

Zborovanje je otvoril župan dr. Tavčar, ki je v svojem pozdravnem nagovoru naglašal, da je današnji dan najsijajnejši dokaz, da obupni kliči od Soče in iz Gorotana mogočno odmevajo med nami in da stojimo krepko na straži.

Prof. Mazovec je ostro bičal nasilno imperialistično politiko do mozga gnile in beraške Italije, ki bi se sedaj rada opomogla na naš račun, v kar pa ne bomo nikdar privolili. Da pa bo naša pomoč zatiranim bratom še krepkejša in izrazitejša, se moramo čim tesneje nasloniti na brate Čeha in Poljake in zaupati še posebej v našo majko, mogočno in prerojeno Rusijo.

Dr. Ravnihar je naglašal, da je v očiglednih razmerah pred vsem potrebno, da se okrepimo sami in strnemo v močno falango. V našem narodu je skritih še mnogo nerazvitih sil, ker smo bili dosedaj preveč navajeni suženjstva. Ne zahtevamo ničesar drugega, kakor samo to, kar je naše. Računamo z razmerami in zato prisegamo vsem, ki še ječe pod tujim jarmom, da jih nikdar ne pozabimo in da se v to svrhu zberemo vsi krog Jugoslovanske Matice.

Imenom narodno-socialistične stranke je njen predsednik Ivan Deržič poudarjal potrebo sodelovanja vsega jugoslovanskega proletariata v boju za dosego ujedinjenja. G. Jakob Kušar je imenom Samostojne kmetijske stranke prečital izjavo, da hočejo slovenski kmetje ostati zvesti svojim prednikom in stari pravdi in ne bodo mirovali, dokler ne bo sleherni slovenski kmet rešen izpod tujega jarma. Akademik Čok je prinesel pozdrave naroda iz zasedenega ozemlja, ki prisega večno zvestobo svoji materi Jugoslaviji. Dobrovoljec g. Ude je naglašal vedno pripravljeno, da ponese jugoslovanski dobro-

voljci prapor svobode preko Soče. G. Gangl je prečital izjavo Sokolskega Saveza, v kateri prisega celokupno Sokolstvo, da ne pozabi nikdar svojih neodrešenih bratov.

Nato je dr. Fornazarič predlagal sledečo resolucijo, ki je bila med viharnim odobravanjem soglasno sprejeta:

Vsi narodno čuteči Jugoslovani vseh političnih strank in vse njihove kulturne, gospodarske in socialne organizacije, zbrani (v ogromnem številu) dne 21. marca 1920 ob ustanovitvi glavne podružnice Jugoslovanske Matice na manifestacijskem shodu pod milim nebom v Ljubljani

1. z ogorčenjem protestirajo, da mirovna konferenca, gažč načelo samoodločevanja narodov, ne priznava našemu narodu v Primorju in v zapadni Koroški pravice, da bi se izjavil o svoji državni pripadnosti, ter namerava tako zaslužiti stotisoče naših zavednih rojakov.

2. izjavljajo, da naš narod nikdar in nikakor ne more sprejeti nase niti teritorialnih žrtev, ki mu jih nalaga predsednik Wilson v svojem znamenem načrtu jadranskega vprašanja, po katerem bi skoro pol milijon naših rojakov bilo odtrgano od našega narodnega telesa, ter da naš narod ne more mirovati, dokler ne bode delo našega popolnega osvobođenja in ujedinjenja dovršeno.

3. pozivajo zato vse merodajne činitelje v državi, naše zastopnike v inozemstvu in pred vsemi naše predstavitelje na mirovni konferenci, naj ne odstopijo niti za las od naših upravičenih narodnih zahtev.

4. pozdravljajo ustanovitev Jugoslovanske Matice kot organizacije, razširjene po celi državi, ki si stavlja nalogo, da podpira in pospešuje narodne težnje odtrganih bratov in jim lajša njih robstvo.

5. pozivajo vse rojake brez izjeme, naj to organizacijo podpirajo z vsemi močmi pri njenemu vzvišenemu delu.

6. sporočajo rojakom na zasedenem ozemlju bratski pozdrav, zagotavljajoč jih, da narod v Jugoslaviji z njimi bridko čuti krivico, ki jo morajo prenašati pod tujim jarmom, ter jih pozivajo, da vztrajajo neomajno v borbi za svoje narodne pravice.

Že med zborovanjem se je množica polagoma uvrščala v manifestacijski sprevod po mestu, ki ga je otvorila sokolska konjenica. Zastopana so bila nešteta kulturna, gospodarska in politična društva in organizacije, zlasti napredna in velikanska množica drugega občinstva, ki je prepevalo narodne himne in dalo ponovno duška svoji simpatiji za neodrešene brate. V sprevodu sta igrali dve godbi.

zahteva predsedstvo za svojo stranko in obenem izjavil, da stoji njegov klub glede sestave nove zagrebške pokrajinske vlade na stališču, da mora pripasti njegovemu bloku bansko in podbansko mesto in pa poverjeništvu za agrarno reformo in prosveto. Kot nekak intermezzo in taktično potezo je smatrati, da je dal Protić dr. Smodlaku razumeti, da bi sprejel njegovo kandidacijo. Računal je namreč pri tej zvižaji s tem, da bodo demokrati kandidacijo dr. Smodlake odklonili. Zastopnik demokratov dr. Drašković je izjavil, da mora o tem sklepati šele klub, glede sestave zagrebške pokrajinske vlade pa je vstrajal pri zahtevi, da se morata bansko in podbansko mesto nevtralizirati, sicer se Demokratska zajednica pogajanj ne more več udeležiti. Nato je Protić predlagal, da naj se seja preloži. Ni izključeno, da pride glede zadnjega vprašanja do sporazuma.

Demokratska zajednica je imela takoj za tem sejo, na kateri je sklenila, da sprejema kandidacijo dr. Smodlake za ministrskega predsednika, vztraja pa odločno na tem, da se tako zagrebška kakor druge pokrajinske vlade sestavijo enako, kakor bi bila sestavljena koncentracijska vlada.

Na podlagi teh dejstev in Protićevega postopanja prevladuje v političnih krogih prepričanje, da radikalci pogajanj ne jemljejo resno, imajo pa še vedno rezervirane točke, ki jim omogočujejo umik. Danes popoldne so se pogajanja nadaljevala. Če glede zagrebške pokrajinske vlade ne pride do sporazuma, bodo pogajanja ukinjena. Regent dosedaj še ni pozval k sebi nobenih politikov.

Shod JDS. v Celju.

Celje, 22. marca. (Izv. por. „Domovine“.) Včeraj se je vršil v tukajšnjem Narodnem domu pod predsedstvom dr. Kalana krasno uspehi manifestacijski shod JDS. Minister n. r. dr. Kramer je podal izčrpno poročilo o političnih dogodkih od prevrata dalje ter zlasti naglašal potrebo narodnega in državnega jedinstva. Pojasnjeval je sedanji politični položaj v Beogradu ter opisal boj, ki ga bide napredna demokracija z nazadnjaškim blokom. Našteval je pogreške in hudobije, ki jih je zagrešila sedanja vlada že tekom prvega meseca vladanja. Občinstvo je sledilo skoro dve uri trajajočim njegovim izvajanjem z največjim zanimanjem in viharnim odobravanjem. Nato je pozdravil shod posl. Džamonja iz Mostara, ki je opozarjal na zle posledice, ki bi nastale v Bosni, ako bi Protić-Koroševa vlada ne nadaljevala od demokratske vlade zapričete agrarne reforme. Govorila sta še posl. Ribnikar in dr. Kukovec. Prvi je bičal nemoralno in neiskreno politiko klerikalcev in radikalcev in pozivljal k podvojenemu političnemu delu, drugi pa je žigosal malkontentstvo, politično slogaštvo, mlačnost in cepkarstvo in poudarjal važnost strankine organizacije. Kmet Gola v šček je opozarjal na težave kmečkkega stanu, kmet Mahne pa je kritiziral postopanje dr. Korošca, ki je prevzel železniško ministrstvo, namesto da bi postal minister za vere in se brigal za cerkvene verske zadeve.

Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, ki se naslanja na že znano na ljubljanskem strankinem kongresu JDS. sprejeto in izreka popolno zaupnico ministru dr. Kramerju, bivšemu predsedniku deželne vlade za Slovenijo dr. Zerjavu, poslancu Ribnikarju in načelniku JDS. dr. Kukovcu.

Neiskrenost Protića in Korošca.

Beograd, 21. marca. (Izv. por. „Domovine“.) Včeraj popoldne so se vršila med zastopniki Demokratske zajednice in klerikalno-radikalno parlamentarno zajednico v navzočnosti dr. Smodlake ponovne konference glede vprašanja koncentracijskega kabineta, na katerih je bila kandidatura dr. Trumbića končno odklonjena. Zastopnik Demokratske zajednice dr. Milorad Drašković je sicer izjavil, da demokrati z veseljem pozdravljajo kandidacijo tega velezaslužnega jugoslovanskega prvoboritelja, bivšega predsednika Jugoslovanskega kluba v inozemstvu in

našega zunanjega ministra, je pa Stojan Protić imenom klerikalno-radikalnega bloka Trumbićevo kandidacijo končno odklonil, in sicer z utemeljitvijo, da ne pozna razmer v državi in da se mu zato ne more poveriti predsedstvo vlade. Nato je dr. Smodlaka poskušal imenovati druge kandidate - nevtralce, kakor predsednika Narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovića, ki so ga radikalci odklonili, potem rektorja beograjskega vseučilišča dr. Jovana Cvijića, ki so ga radikalci istotako odklonili, in še več drugih oseb. Končno je Protić odkrito priznal, da

Beograjsko pismo.

Beograd, 19. marca 1920.

Včeraj in danes odhaja večina poslancev domov, ker je nastopil v sejah Narodnega predstavništva do prihodnje seje odmor. Zadnja seja, ki je bila sklicana za sredo, se je morala odgoditi, ker se vlada vsled poraza, ki ga je doživela pri sobotnem glasovanju, ni več upala pred parlament. Sedaj se vrše med vladnimi strankami, opozicijo in nevtralcji pogajanja za sestavo vlade, v kateri bi bile zastopane vse parlamentarne skupine in stranke. Za demokrate se udeležuje pogajanj posl. Drašković, za vlado Protić, za nadstrankarje pa dr. Smodlaka. Kakšen bo izid pogajanj, se ne da z gotovostjo sklepati, ker treba računati v Beogradu z vsako možnostjo. V sredo zvečer se je vrnil iz toplic prestolonaslednik Aleksander, od katerega bo brezdvomno največ odvisen nadaljnji potek pogajanj in vladne krize. Če bo šlo tako, kot si želi Protić, še dolgo ne bo nove vlade. On bi najraje zategnil pogajanja preko katoliških in pravoslavnih velikonočnih praznikov, da bi na ta način pridobil nazadnjaški vladi vsaj še dva meseca življenja. Pomisliti pa moramo pri tem vsekakor na dejstvo, da dela v v tem slučaju Protić račun brez krčmarja.

Zadnji teden političnega življenja v Beogradu je bil zelo zanimiv. Ministri sedanje vlade so se pokazali, da so za vladanje čisto nesposobni, razen tega pa še brezvestni. Finančni minister Janković je imel govor, ki bi ga lahko naročili Italijani ali pa kak drug sovražnik naše države. Namesto da bi povedal resnico, v kakem gospodarskem položaju se nahajamo, je lagal in iz samega strankarskega sovraštva do prejšnjega ministra financ pripovedoval, da je naša država bankerotna. Verjel mu sicer tega nihče ni, ker ni nobenega dvoma, da je Jugoslavija ena izmed najboljših gospodarsko stoječih držav. Četudi še danes naše gospodarstvo ni urejeno, vendar pa je v naši lepi domovini toliko prirodnega gospodarstva, da more v naših financah tako govoriti kot je govoril Janković, le človek, ki je brez srca in brez pameti. Posledice Jankovičevega govora se že kažejo in to kot najbolj žalostne, črne pege Protić-Koroščeve vlade. Vrednost našega denarja pada od dne do dne. Francoski frank je stal pod prejšnjo vlado okoli 8 K, danes stane že 16 K. Dolar je stal pred enim mesecem okoli 80 K, danes stane že 180 K. Vsled padca vrednosti našega denarja se je že in se bo še prav vse podražilo. Dražje pa ne bo le to, kar se pridela doma, temveč še veliko dražje bo zlasti vsa ona roba, ki jo moramo uvažati. Protić-Koroščeva vlada je lepo popravila valuto in že v enem samem mesecu zakrivila, da bo moral naš kmet, naš obrtnik in naš meščan vsako stvar še enkrat dražje plačevati kot je to bilo treba, dokler je bila na krmilu demokratska vlada.

V zadnji seji Narodnega predstavništva je govoril tudi slovenski demokrat dr. Dinko Puc, čigar govor je napravil zelo velik utis ter zlasti krvavo zadel naše klerikalce. V početku svojega govora se je poslanec Puc prav toplo zavzel za našo jadransko stvar ter obsojal vladne stranke, da dosedaj še niso sklicale seje, na kateri bi moglo celokupno Narodno predstavništvo manifestirati za neodrešene brate. V nadaljnjih izjavah je Puc žigosal vlado, da je sklenila napraviti dinarsko-kronsko razmerje 1:4 kot končoveljavno, dasi je prejšnja vlada stala na stališču, da mora to vprašanje še pred parlament. Politiko Protić-Koroščeve vlade v valutnem vprašanju je imenoval nepošteno in neiskreno. Obsojal je najostreje, da je sedanja vlada pogazila besedo prejšnje vlade s tem, da hoče vzeti ljudem 20 %, ki so jih demokrati sklenili dati nazaj. Po govoru poslanca Puca so se čutili kaj posebno prizadeti slovenski klerikalci, kar se je videlo posebno iz tega, da so cel čas sikali, se vanj zaganjali in ga motili. Poslanec Puc jih je pa prav pošteno našvrkal in jim končno zaprl sapo. Neskončno sramoto so doživeli klerikalci z ministrom Roškarjem, katerega je parlament žigosal kot lažnjivca. Poslanec Puc je namreč vprašal Roškarija, če je res, da je on iz Uradnega lista odstranil ukaz o imenovanju kmetijskega strokovnjaka Prohaske, dasi je regent ta ukaz že podpisal. Roškar se je na ves glas odrezal: To ni res! Nato je pa poslanec Puc potegnil iz žepa uradni list „Službene novine“ od 10. marca, v katerem je bilo tiskano imenovanje Prohaske ter drugo izdanje uradnega lista istega dne, v katerem je bilo imenovanje opuščeno. Pucov dokaz je vzbudil v dvorani in na galerijah silno

osuplost, ker nihče ni mogel verjeti, da bo minister Roškar tako prostaško lagal. Poslanci opozicije so stopili pred ministrski sedež Roškarija ter mu upili: „Sram vas bodi lažnjivec, zgubite se z ministrskega sedeža. Sramota, da tak človek zastopa slovenskega kmeta.“ Roškar je sedel na stoličku bled kakor grob in niti besedice ni črnil v svoj zagovor, dasi bi vsak drug minister vsaj na ta ali oni način skušal opravičiti se. Značilno je bilo, da so ga pustili na cedilu tudi njegovi najožji tovariši, ki so se osramočeni, tiho in potuhnjeno razlezli po klopih. Protić in drugi člani vlade pa so izbuljeno gledali na svoje ministrske klopi. Tako so klerikalci Slovincem, zlasti pa slovenskemu kmetu napravili veliko sramoto. Ko je poslanec Puc svoj govor končal, so mu prišli čestitat tudi zavezniki klerikalcev, radikalci in narodni klužaši. Le kaplan Smodej se je repenčil in jezil češ: Vam bomo že odgovorili. Puc pa ga je zavrnil: Svobodno Vam, ali, kar je resnica, ostaja resnica! — Klerikalna nepoštenost in neodkritosrčnost bo kmalu znana že po vsej Jugoslaviji. Kmalu ne bo hotel s klerikalci noben pošten človek več govoriti. Prav zadnji čas je, da se tudi zapeljanim in zaslepljenim našim ožjim rojakom odprejo oči, ter da se otresejo ostudnega klerikalizma, ki leži na njihovih prsih že desetletja kakor mora.

Sama hinavščina.

„Vera je v nevarnosti“, vpijejo klerikalci doma neprestano in imenujejo vsakega, ki ne gre z njimi, za liberalca, brezverca, ali pa še kaj hujšega.

Človek bi mislil, ko poslušava vse to, da je klerikalcem res kaj do vere in da jo hočejo rešiti pred brezbožnimi „liberalci“, pa jih je sama hinavščina in se vere poslužujejo samo kot dobrega orožja proti svojim nasprotnikom, ki veri kot taki niso čisto nič nevarni, pač pa so nevarni klerikalnim izkoriščevalcem ljudstva.

To dokazuje že nenaravna zveza naših klerikalcev z onimi hrvatskimi in srbskimi strankami, med katerimi je dosu notoričnih svobodomislec in celo zveza z bosanskimi muslimanskimi veleposestniki, ki so gotovo vse prej kot branitelji katoliške vere.

Oni pristaši klerikalne stranke, ki so v stranki res samo zato, ker mislijo, da ona brani katoliško vero pred brezverskimi liberalci, vsega tega ne vidijo, ker so zaslepljeni in zapeljani in ravno ti bi morali že enkrat izprevideti, da so vse fraze klerikalnih voditeljev o nevarnosti, v kateri se baje nahaja vera, sam humbug. Ako klerikalni voditelji lahko brez nevarnosti za njih vero mirno sedijo skupaj z notoričnimi svobodomislec in celo z muslimani, potem res ne vemo, zakaj naj bi se ljudstvo balo strank, ki nikdar niso bile in tudi niso proti veri kot taki, temveč samo proti zlorabi vere v strankarske svrhe, torej za čistost vere!

Naših klerikalcev je sama hinavščina vedno bila in tudi bo v vsakem oziru, ker hinavščina jih je rodila, pa jih bo tudi pokopala.

Na vladi hočejo biti na vsak način ker imajo koristi od tega in jim je vseeno, ako ljudstvo trpi škodo od njihove slabe vlade. Sedanjji minister trgovine Stojan Ribarac se je svoječasno izrazil, da ako je Srbija gospodarsko propadla, naj propadeta tudi Hrvatska in Slovenija. Gospodarski pogin nam torej želi to gospod, klerikalci ga pa povzdigujejo v deveta nebesa skoraj v vsaki številki svojih listov!

To vse zato, ker so klerikalci sami hinavci, ker jim ni ne do države, ne do ljudstva, ne do gospodarskega napredka, temveč samo in edino do vlade in ker brez Ribaraca ne bi mogli priti na vlado, so se združili tudi z njim in ga podpirajo v njegovem stremljenju, da gospodarsko uniči našo deželo, kar že dela s svojo izvozničarsko politiko.

Odkar imamo sedanjo „vlado narodne nesreče“, so skočile cene vsem potrebščinam na kakih 100 odstotkov, vrednost našega denarja pa vsak dan strahovito pada, medtem ko se je pod prejšnjo vlado stalno dvigala. In slepci navzlic vsemu temu še sedaj ne uvidevajo, da je Protić-Koroščeva vlada res „vlada narodne nesreče“, ki nas hoče popolnoma uničiti, še predno smo

prav stopiti, še predno natančno vemo, kje so meje naše mlade države!

Hinavci, ki doma stokajo, da je vera v nevarnosti, v Beogradu se pa združujejo z onimi, ki stavljajo v resno nevarnost naš obstoj in med katerimi se nahajajo po vrhu še notorični svobodomislec!

Seveda, hinavci so s svojo hinavščino prišli na vlado, kjer se jim dobro godi in nimajo časa misliti na to, da ljudstvo strada. Ampak to stradajoče ljudstvo se bo enkrat dvignilo in temeljito obračunalo s hinavci, ki zlorabljujejo vero v svoje samopašne namene!

Kmetijstvo, trgovina in obrt.

g. Za sladkorno industrijo. Dne 25. marca 1920. bodo shodi posavskih kmetov, na katerih se bo govorilo o ustanovitvi sladkorne tovarne v Posavju in na katerih bo predaval g. Fran Malasek, strokovni učitelj na Grmu pri Novem mestu, kako je ravnati s ladjkorno pco, in sicer ob 8. uri zjutraj pred občinsko hišo v Zakotu, ob 11. uri v dvorani g. Kovačiča v Dobovi in ob 14. uri v gostilni g. Bukovica v Malencah pri Krški vasi.

g. Kam to vodi? Ko je 20. februarja, torej pred dobrim mesecem nastopila sedanja vlada, se je dobilo dolar za 123.50 kron, carski rubelj z 1.28 kron, 20 frankov v zlatu za 460 kron, marka za 1.68, avstrijska krona za 43 vinarjev. Sedaj se mora pa plačevati: za dolar 170 do 177 kron, za carski rubelj 2.40 do 2.50 kron, 20 frankov v zlatu 600 do 650 kron, marke 2.33 do 2.35 kron in avstrijske krone po 63 vinarjev! Ali nam more vlada povedati kam to vodi? Ali ona ne uvideva, da bo država gospodarsko uničila? Ali uvideva ljudstvo da ga sedanja vlada vodi naravnost v pogubo? Ali ni to strahovito padanje vrednosti našega denarja najboljši dokaz, da je Protić-Koroščeva vlada res prava „vlada narodne nesreče“? Mislimo, da te številke govore cele knjige in da so one najhujša in najtežja obsodba Protić-Koroščeve vlade.

g. Sladkorni pridelek na Čehoslovaškem bo znašal letos kakih 5 milijonov metrskih stotov.

g. Naša trgovina z Grčijo. Po grški statistiki je bilo izvoženo iz naše države v Grčijo v prvih štirih mesecih lanskega leta blaga v vrednosti 2.222.165 drahem, iz Grčije v našo državo pa za 17.849.114 dinarjev. To nesorazmerje prihaja od tod, ker ima drahem znatno večjo vrednost od dinarja. Razen tega je v onem času prišel v poštev samo vzhodni del naše države, ki ni imel kaj izvoziti, pač pa je moral mnogo uvoziti.

g. Solunsko pristanišče. Nekateri francoske tvrdke so stavile grški vladi svoje predloge o izvršitvi velikih del v solunski lukji, ki naj bi se tako povečala, da bi bila največja na vzhodu Evrope. Solun je zelo važno pristanišče tudi za našo državo, katere veliki del se bo posluževal zaradi bližine v svojem izvozu in uvozu solunskega pristanišča. Pred vojno je šla skoraj vsa srbska zunanja trgovina skozi Solun, kjer so dali Grki Srbiji posebne pravice. Sedaj bo šel pač večji del uvoza in izvoza iz severnih krajev prejšnje Srbije skozi naša lastna pristanišča, ampak južni del nekdanje Srbije bo še vedno navezan na Solun.

g. Združenje bank. V Kragujevcu se mislijo združiti vse banke v eno veliko in močno banko.

g. Sol iz Nemčije. Avstrijski „Warenverkehrs-bureau“ je izjavil, da bo osigural prevoz skozi Avstrijo za 15.000 vagonov kuhinjske soli iz Nemčije v Jugoslavijo.

g. Zmanjšanje izvoz na Madžarsko. V Beogradu je bila z madžarskimi odposlanci seja, na kateri se je razpravljalo o trgovinskem dogovoru med Jugoslavijo in Madžarsko. Po tem dogovoru bo izvoz živil iz naše države na Madžarsko zmanjšan.

Politične vesti.

p. Res je! Reški list „Vedetta d'Italia“ piše o odnošajih med Čehoslovaško in Jugoslavijo in pravi: „Pozabili smo, da med Čehoslovaki in Jugoslavo ni obstoji samo bratsko pleme, temveč tudi tako ozka skupnost interesov, kakor je rekel sam Masaryk, da je vsak uspeh enega naroda ob enem uspeh drugega naroda. Ali Jugoslavo ni že poldrugo leto vpijejo neprestano, da so in da ostanejo zakleti sovražniki Italijanov vse dotlej, dokler ne pridejo do Soče. Potemtakem preostane Čehoslovakom samo izbira med

prijateljstvom z Jugoslavo, ali z Italijani, ker se ne more biti istočasno prijatelj dveh sovražnikov." Italijanski list je napisal resnico, Čehoslovaki se bodo morali jasno izjaviti, s kom hočejo biti prijatelji, z nami ali z Italijani, ker z obema ne morejo biti. In mi ne dvomimo čisto nič o tem, da se bodo Čehoslovaki odločili za prijateljstvo z nami, ne samo zato, ker smo bratje po krvi in jeziku, temveč tudi zato, ker bodo nam lahko zaupali, medtem, ko Italijanom nihče ne more zaupati.

p. Blokada Jugoslavije. Zagrebški dnevnik „Domovina“ priobčuje zanimiv dopis iz Londona o blokadi Jugoslavije, zaradi katere trpi država ogromno škodo. Edino naše pristanišče, ki je zvezano z zaledjem z železnicami in bi moglo priti v poštev za naš izvoz in uvoz, Reka, nam je zaprto, ker ga ima v svojih rokah italijanski morski razbojnik d'Annunzio, proti kateremu so brez moči evropske velesile, ki se jim tudi čisto nič ne mudi, da bi že enkrat uredile jadransko vprašanje. In naša trgovska mornarica — okoli 300.000 ton! — mora služiti antanti, ki je zaplenila vse trgovske ladje, ki so plovile pod avstro-ogrsko zastavo, brez ozira na to, čigava last so one. Tako je bilo zaplenjenih trgovskih ladij od enega milijona ton, od tega so ladje okoli 300.000 ton last jugoslovanskih državljanov, ampak one še vedno služijo antanti, mesto lastni državi! Mi trpimo na težkih posledicah blokade in uropanje naše trgovske mornarice, mirovna konferenca pa — spi spanje krivičnega! In to naj bodo naši „prijatelji“ ti Francozi in Angleži!

p. Daleč smo prišli. Pri občinskih volitvah na Hrvaškem je doživel velik poraz posebno znani hujskač in izdajalec Radič. V njegovi trdnjavi Ludbregu je bil popolnoma premagan od samostojnih kmetov, organiziranih po znanem mučeniku za jugoslovansko stvar, Dojčiću, ki je izvršil svoj čas atentat na bana Škrleca in bil zato osem let v lepoglavski kaznionici. Mesto da bi vlada bila vesela, da je izdajalec Radič propadel, jo je to tako razjezilo, da je zaprla — Dojčića! Brez vsakega vzroka in brez vsakega pojasnila je dala vlada zapreti požrtvovalnega boritelja za jugoslovansko svobodo, Dojčića, pusti pa mirno hujskati proti državi in narodnemu edinstvu razne Radiče! Smo res daleč prišli in vsekakor se vidi, da Jugoslovani še nismo osvobojeni in treba bo še zavihati rokave za boj proti notranjemu sovražniku, ko smo se zunanjih več ali manj znebili. No, pa oni, ki so znali premagati zunanjega sovražnika, bodo znali premagati tudi notranjega!

p. Sedaj razumemo. „Murska straža“ omenja zahtevo angleške diplomacije, da naša posadka zapusti Radgono in apostrofira Angleže tako, kot smo jih tudi mi apostrofirali zaradi Reke, kjer se še vedno nahaja pustolovec d'Annunzio, pa vendar Angležem niti na misel ne prihaja, da bi zahtevali njegov odhod. „Murska straža“ pove pa še eno zanimivost. V Apačah, ki pripadejo nam, ima graščino znani dunajski veletržec Julij Meinl in na to graščino prihaja pogostoma šef angleške vojne misije, polkovnik Coudenhan, velik prijatelj Meinlov in nemških obmejnih „hajlovcev“. Ta polkovnik misli baje kupiti Meinlovo graščino in bi seveda rad videl, da Apače čim prej pridejo pod našo upravo in zato zahteva izpraznitev Radgone, da bi mi potem zasedli Apače. Sedaj razumemo te angleške tiče!

p. Uradnike preganjajo. Na Hrvaškem se posebno močno čuti „moč“ Protičeve vlade. Pa ne morda v tem zmislu, da bi vlada delala red, ker zato njeni člani niso sposobni, temveč se čuti ta „moč“ v tem, da vlada dela nered. Poštni minister je dr. Drinković, mož brez vsakih sposobnosti, kar je pokazal že v času prevrata, ko je bil kot član „narodnega veča“ poveljnik oborožene sile in je svojo službo tako opravljal, da je vse vojaštvo razgnal domov, tako, da je bil na koncu poveljnik brez vojakov. Kot poštni minister pa sedaj razganja po Hrvaškem poštne uradnike, in sicer preganja iz Zagreba vse one, ki niso pristaši njegove stranke, na njihova mesta pa postavlja svoje zveste privržence. Seveda, stroškov za tolika prestavljanja ne plačuje on iz svojega žepa, ali pa morda iz svoje strankine blagajne, temveč iz državne blagajne, ki so tako „polne“, da dr. Drinković kot poštni minister lahko nemoteno razmetuje državni denar. Ako bo denarja zmanjkalo, bo minister pošte zvišal poštne pristojbine! Tako se igrajo z ljudstvom ti brezvestneži!

p. Monarhistični „puč“ v Nemčiji je prišel kmalu do žalostnega konca. Generali so si do-

mišljali, da bodo z zasedenjem Berlina zagospodovali v celi Nemčiji, da bo vse pokleknilo pred njimi in potem bi se nemoteno vrnil krvnik nemškega naroda, bivši cesar Viljem v Berlin in zopet zavihatel svoj bič nad ljudstvom. So pač zelo naivni ti nemški generali, ki še danes ne morejo razumeti, da njihov Viljem ni izgubil prestola kar tako, slučajno, temveč, da je moral zbežati kot zločinec pred splošnim ljudskim viharjem. Par dni so gospodovali generali v Berlinu, v tej ali oni garniziji so stopili na njihovo stran posamezni vojaški oddelki, ampak nemški narod kot tak je takorekoč v svoji celoti vstal proti generalom in oni so morali že po par dneh kapitulirati. — Poprejšnja ustavna vlada ima v Nemčiji zopet vajeti v rokah in s stranko generalov bo lahko obračunala. Zdi se pa, da bo imela težje delo s komunisti, ki postajajo vsak dan pogumnejši in — podjetnejši.

Novosti.

n. Kaj je vse pri nas mogoče. Ljubljanski centralni verižniški urad je prišel pretekli teden na sled nečedni družbi, ki je na debelo verižila z raznimi poljskimi pridelki, zlasti pa z žitom in moko. Aranžirala je za Slovenijo v Banatu cele transporte živil, ki pa so na potu večinoma neznanu kam izginili, najbrže v Avstrijo. Verižniki so se pri svojih umazanih kupčijah, da jim je šlo delo bolj izpod rok, posluževali imena „Zitnega zavoda“, eden pa je celo porabljal kapital, ki ga je dobil od ravnateljstva državnih železnic za nakup žita, za svoje osebne verižniške pustolovščine. Verižniški urad je zbral kopico jako obtežilnega materiala, nakar so sledile aretacije Vitka Mejača, uradnika „Impexa“, Ivana Vrečka, uradnika „Zitnega zavoda“ in Pavla Erzina, uradnika „Impexa“. Mejač je bil obsojen na 20.000 K globe in šest mesecev zapora, Erzina na 15.000 K globe in štiri mesece zapora, Vreček pa na 15.000 K in tri mesece. Vsi trije so bili vrhu tega izročeni v nadaljnjo postopanje državnemu pravdnistvu.

n. „Nekaj“ ali druga ponesrečena izdaja Vodiške Johance. V zadnjem času se je širila po Mariboru in okolici vest, da se je na strmi steni takozvanega Schlapfenberga na levem bregu Drave nasproti Pobrežja „nekaj“ prikazalo. Nekateri so raztrosili, da se je prikazal kip Matere božje. Posledica je bila seveda, da so kmetice kar v gručah hodile občudovat to čudno prikazen. Slovenci bi bili gotovo za eno božjo pot bogatejši, ako ne bi tamošnji ognjegasci napravili veli komediji konec. Podali so se namreč takoj na lice mesta, se spustili po vrvi v prepad in našli na dotičnem mestu, kjer so praznoverci domnevali kip Matere božje, čisto navaden kamen, pobeljen z apnom in pokrit s ptičjim blatom. Nekateri ljudje bi seveda na vsak način radi doživeli drugo predelano izdajo Vodiške Johance, a jim je to pot popolnoma izpodletelo.

n. Banditstvo v zasedenem ozemlju. Znano je, da varnost v zasedenem ozemlju ni ravno bogvekak vzorna. Tatvine in napadi so na dnevnem redu. Jako pogosti pa so tudi ropi. Neznani zločinci so te dni v Foljanu v Furlaniji in v Ronkih popolnoma oropali tamošnje cerkve.

n. Velik prehranjevalni škandal v Italiji. V skladiščih znane tržaške veletrgovine Parisi so zaplenili te dni 43.700 kg riža. Zaplenitev je vzbudila po vsem mestu velikansko senzacijo, ker je, kakor poročajo časopisi, v zvezi z velikim prehranjevalnim škandalom, ki ga je razkrila italijanska vlada. Zatrjuje se namreč, da so bili celi vagoni riža iz vojaških skladišč v Livornu iztihotapljeni in potom rimske tvrdke Benedetti odposlani kot vojaško blago v Trst.

n. Krvav spopad. V Privlaku blizu Zadra delavci niso hoteli izročiti pridelkov lastnikom zemlje. Ti so zaprosili za pomoč sodišče. Ko je prišel sodnik v spremstvu karabinjerjev na lice mesta, so ga sprejeli delavci s kamenjem. Karabinjerji so pričeli nato streljati. Dva delavca sta bila pri tem ubita, več pa težko ranjenih.

n. Stavka na parnikih. Parniki obrežne plovbe v Dubrovniku so morali ustaviti vožnje, ker so kapitani in mornarji stopili v stavko.

n. Ne nosi metle preko rame! Kmet Ružič iz Postrane v Dalmaciji je kupil v mestu metlo. Zapustivši trgovino, je brezbrizno oprta preko rame in odide dalje svoja pota po mestu, da še kaj nakupi. Slučaj je nanesel, da je šel pred njim vedno voz, na katerem je peljal kmet iz sinjske okolice nad sto metel in drugih stvari. V strahu, da mu ne bi kdo kaj ukradel, se je po-

novno oziral nazaj. Kar zapazi Ružiča, ki jo je primahal mimo s svojo metlo preko rame. Prepričan, da mu jo je vzel z voza, se besen navali nanj, ga pograbi za grlo in mu iztrga metlo iz rok. Med obema se je v kratkem razvil pravcat pretep, v katerega je posegla končno policija, kateri je Ružič dokazal, da je metla njegova last, nakar je bil voznik aretiran in izročen sodišču.

n. Maršalska palica ukradena. Dva meseca sta že pretekla, odkar se je zgodila v umetninskem muzeju na Dunaju velika tatvina, ki je vzbudila po vsem mestu silno pozornost. Neznani tatovi so ukradli iz muzeja zgodovinsko znameniti maršalski palici nekdanjega avstrijskega cesarja Franca in vojvode Lotarinškega. Palici so sicer pozneje zopet našli v muzeju, a brez zlata in diamantnih in drugih biserov. Policija je po dolgem poizvedovanju aretirala sedaj bivšega muzejskega kurjača Julija Borschütza, ki pa odločno taji vsako krivdo.

n. Ruski begunci širijo nalezljive bolezni. Na stotine ruskih beguncev, okuženih večinoma s tifusom, išče zatočišča v Srbiji. Srbski zdravniki so izjavili, da so brez moči in zaprosili ameriški Rdeči križ za pomoč.

n. Lov za lasmi. Po Dunaju se klati posebna družba zlikovcev, ki napada mlada dekleta in jim postrizne lase. Zanimiv je način, kako love svoje žrtve. Pred izbrano žrtvo pade nenadoma kak član tega konzorcija na tla. Dekle nehoti obstahe se nahaja v trenutku v gnječi raznih sumljivih elementov. Še predno se zamore priti iz gnječe, opazi na svojo žalost, da so ji odstrigli njeno krasno kito. Lasje so na Dunaju namreč jako dragi.

n. Veliki snežni plazovi so se utrgali po solnograških alpah. Pri Böcksteinu je lavina zasula tri osebe. Reševalna dela je preprečila druga lavina, ki je sledila čez par ur. Ponesrečencev še sedaj niso mogli najti.

n. Roparski napad. Pred približno enim tednom je bila Marta Grand iz St. Ilja, ko je šla na železniško postajo, da se odpelje v Maribor, zavratno napadena. Napadalec, ki je bil oblečen v vojaško obleko, jo je podrl na tla in ji iztrgal denarnico, v kateri je imela 4500 K, katere je hotela zamenjati v Mariboru za nov denar. Orožništvu se še do sedaj ni posrečilo izslediti zločinca.

n. Sumljivi gosti. V Zagrebu so policijski agenti v oostilni Frankopan zasačili te dni tri jako sumljive goste. Ko so se pričeli zanje malo bolj zanimati, so izvedeli, da imata dva legitimacije, da sta policijska agenta za celo našo kraljestvo, nakar so ju na mestu aretirali, dočim je tretji s samokresom v roki pobegnil, a je prišel končno tudi on policiji v roke. Pri preiskavi so našli pri aretirancih šest samokresov in celo vrsto raznega vlomilnega orodja.

n. Lep zakon. Čevljar Rapp iz Gradca je nerovno čakal svojo ženo, ki je kljub poznemu večeru še vedno ni bilo domov. Razjarjen se napoti sam v mesto in jo sreča, ko se je ravno vsa pijana vračala proti domu. To ga je tako raztogotilo, da jo je podrl na tla, jo sunil z nožem v hrbet in ji izpulil skoro vse lase. Ko jo je še dobro pretepel, jo je pustil na cesti in odšel sam domov. Ženo, ki je bila vsa okrvavljena in nezavestna, so dobili stražniki šele proti jutru in ja prepeljali takoj v bolnišnico, moža pa so aretirali. Divji soprog priznava svojo krivdo.

n. Nesreča. Ivana Rabič na Reki je legla v postelj in po svoji stari navadi pri luči prebirala časopise. Med čitanjem je zadremala in v snu prevrnila gorečo svečo. V trenutku se je vnela postelja. Ko se je 72letna starka zbudila, je bila že v plamenu. Pričela je klicati na pomoč, nakar sta prihiteli dve dekli, ki sta jo rešili gotove smrti. Starka je zadobila pri nesreči močne opekline po vsem životu.

n. Nadut nemško-židovski aristokrat. Sin bivšega okrajnega glavarja v Opatiji, znani nemško-židovski plemič Schmied-Zabierow, se je peljal z Dunaja preko našega ozemlja v Opatijo. Na meji ga je v svrhu revizije ustavila naša kontrolna straža. Misleč, da je že na zasedenem ozemlju, je takoj izpremenil svojo plavo nemško v rumeno italijansko kri in se zadrhl nad našo stražo: Parla italiano! (Govorite italijansko!) Ker pa do sedaj pri nas italijanščina še ni uradni jezik in smo se tudi že močno odvadili nemške nadutosti, bodo nemškega plemiča na pristojnem mestu poučili, kako se ima obnašati napram našim oblastim.

n. Nenavadna trdovratnost. V mestu Birmingham na Angleškem je umrla pretekli teden 81 let stara samica, ki celih 60 let ni izpregovorila no-

Zadnje vesti.

GIBANJE V PRIMORJU ZA ODCEPITEV OD ITALIJE.

LDU Beograd, 21. marca. Iz Trsta poročajo: V Trstu se je pojavil močan pokret, da bi se takozvana „Julijska Benečija“ odcepila od Italije z namenom, da se reši gospodarske propasti, ker je med tem, ko je genovsko pristanišče preobloženo z delom, tržaško pristanišče čim dalje bolj siromašno. Italijanski trgovci naseljenci se pripravljajo, da se samo z avtonomijo more rešiti „Julijska Benečija“, in sicer ne iz razloga, kakor si želi to avtonomijo d'Annunzio, ki želi na ta način rešiti reško vprašanje, temveč z namenom, da se pozneje takozvana „Julijska Benečija“ zedini z Jugoslavijo.

OBČINSKE VOLITVE V ZAGREBU.

Volitve v Zagrebu in po hrvatskih mestih sploh so jasen protest proti črni reakciji. Dokazujejo, da je tudi politika demokratsko-socialistične vlade bila še premalo radikalna. Ljudska volja na Hrvatskem je pokazala, da bo splošnemu nezadovoljstvu širokih narodnih plasti mogoče od pomoči le, če krene državna politika z vso odločnostjo na levo. Kdor ne bo tega vpošteval, ga bo neusmiljeno podrlo kolo časa. Spodaj prinašamo uradno poročilo o volitvah.

LDU Zagreb, 21. marca. V Zagrebu so bile danes občinske volitve. Agitacija je bila velika. Letakov je bilo do 60 vrst. Volitve se je udeležilo 77 % volilcev, t. j. od 23.290 volilcev jih je glasovalo 17.950. Bilo je deset listin. Dobili so: Socialni demokrati 1 zastopnika (284 glasov), nestransarska listina je dobila 1 zastopnika, Hrvatska pučka stranka 2 zastopnika (790 glasov), komunistična stranka 20 zastopnikov (7011 glasov), Frankovci 3 zastopnike (955 glasov), seljačka stranka (Radičeva) 1 zastopnika (449 glasov, izvoljen Radič), radikalci nobenega zastopnika (110 glasov), Hrvatska zajednica 15 zastopnikov (5491 glasov), Demokratska stranka 5 zastopnikov (1882 glasov) Unionisti 2 zastopnika (496 glasov). Proti volitvam so bili vloženi protesti, ker se ni čuvala tajnost glasovanja, ker so se kupčevalo volilne izkaznice in ker so komunisti izvrševali teror.

† VLADNI SVETNIK SCHITNIK.

Včeraj popoldne je umrl v Ljubljani okrajni glavar kranjski, vladni svetnik Schitnik, star 51 let. Bolehal je že dalj časa, včeraj so ga dovedli v Leonišče, kjer je pa eno uro nato umrl na srčni kapi. Vladni svetnik je bil v kranjskem političnem okraju splošno priljubljen in eden najsposobnejših političnih uradnikov na Slovenskem. Demokratska vlada ga je imenovala za guvernerja Prekmurja, katerega mesta pa ni prevzel, ker mu je to sprečila sedanja vlada. Schitnik zapušča veliko rodbino in 10 otrok. Naj v miru počiva!

MILAN SKRBINSEK — KAVNATELJ CELJSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA.

Celje, 22. marca. (Izv. bor. „Domovine“.) Narodno gledališče je angažiralo g. Milana Skrbinskega kot prvega stalnega namočena in mu poverilo vodstvo zavoda.

bene besede. Ko je bila stara 20 let, jo je dan pred svatbo ženin zapustil in takrat se je zapuščena nevesta zarotila, da ne izpregovori vse svoje žive dni z nikomur nobene besede več. In te prisege se je po poročilih angleških listov vestno držala do smrti. Celih 60 let ni nihče slišal iz njenih ust niti besede. Živela je sama zase, kakor da je ločena od sveta. S svojimi služabnicami je občevala samo pismeno. Pač neverjetna stanovitnost, da jej ni lahko najti primere.

n. **Verska blaznost** je pri nas precej navadna prikazen, čemur se ni čuditi. Pa tudi drugje se primerijo taki slučaji. Na Laškem je sredi meseca marca neki zakupnik Tauro umoril v trenutku, ko ga je napadla verska blaznost, svoje tri nedoletne otročice in svojega svaka, in sicer, ko so spali. Nato je pobegnul z doma in se potikal več dni po okolici. Ko so ga orožniki hoteli prijeti, je usmrtil še sam sebe. Prerezal si je namreč z britvijo vrat.

n. **Razkačen kuhar.** V Trstu je 22letni kuhar Josip Petronio svojega gospodarja, ki mu je zaradi nezvestobe odpovedal službo, udaril s tako silo, da mu je počila ušesna mrenica. Redarji so besnega kuharja kmalu ukrotili in ga odgnali v zapor.

n. **Smrt vsled preobilo užite vode.** V Parizu so stavili štirje delavci, kateri izmed njih spiše več vode. Prvi je spil 12, drugi 10, tretja 9 litrov vode. Par ur pozneje pa so vsi trije umrli.

n. **Nov prerok.** Kakor poročajo angleški listi, se je pojavil na Kitajskem nov prerok, ki oznanjuje Kitajcem čisto novo vero. Hodi od pokrajine do pokrajine in si je baje pridobil že ogromno število učencev, ki so pripravljani iti zanj celo v smrt.

n. **Uboj na Goriškem.** Kmet Ivan Velušek iz Anhovega na Goriškem se je pred par dnevi za trenutek odstranil od svojega domovja. Pri tej priliki so neznani razbojniki vlomili v njegovo stanovanje, pokradli vse, kar jim je prišlo pod roke, pohištvo pa prevrnili. A to jim ni bilo dovolj. Na begu so srečali vračajočega se kmeta, napadli še njega, mu pobrali ves denar in mu zadali več ran na glavo in vrat, tako da je kmalu umrl. Sosedje so ga našli mrtvega na polju.

n. **Ogenj v kapucinskem samostanu v Gorici.** V zapuščenem starem delu kapucinskega samostana je na dosedaj še nepojasnjen način nastal ogenj, ki se je naglo razširil in napravil precej škode.

n. **Mnogoženstvo na Angleškem.** Angleška sodišča imajo po vojni nenavadno mnogo opravka zlasti s takimi moškimi, ki so obtoženi mnogoženstva. Po zadnji statistiki se je v preteklem letu zagovarjalo zaradi mnogoženstva nad 8000 moških. V afere same pa je vpletenih še nebroj drugih oseb zlasti zaradi tega, ker je bila skoraj polovica vseh teh nedopustnih zakonov sklenjena v cerkvi.

n. **Vlak zasut od plaza.** Pri Borningu na Angleškem je močen plaz zasul mimo prihajajoči vlak. Šest železničarjev je pri tej priliki ubitih in veliko potnikov težko, oziroma lahko ranjenih.

n. **Mezdno gibanje** tiskarniškega osebja v Sloveniji se je končalo to pot brez stavke. Dovoljeno jim je bilo 30 odstotno povišanje njihovih dosedanjih prejemkov. Za nadaljnjih 10 odstotkov se pogajanja še nadaljujejo.

n. **Za osamosvojitve cerkve.** Glasilo hrvaških reformističnih duhovnikov „Preporod“ je priobčilo odprto pismo na zagrebskega nadškofa

Bauerja, v katerem se naglašajo nujna potreba osamosvojitve cerkve v Jugoslaviji in takojšnje dovolitve uporabe domačega jezika pri vseh cerkvenih obredih.

n. **Koliko so vredne noge.** Tramvajsko društvo v Cikagu je bilo obsojeno, da plača 30.000 dolarjev nekemu malemu dečku, ki ga je povozil tramvajski voz in so mu morali odrezati obe nogi.

n. **Samomor iz jeze.** V Solnogradu so našli v gozdu hlapca Josipa Blacha obešenega. Na predvečer je bil še vesel in dobre volje ter je z drugimi fanti dražil domače krasotice. V razposajenosti je zahteval od svoje ljubice, naj mu da poljub. Dekle se je smeje branilo, češ da se ne da poljubovati pred drugimi ljudmi, kar je Blacha silno razkačilo. Zapustil je takoj veselo družbo, od dekleta pa se poslovil z besedami: „Nikdar več me ne boš videla“. Nato je odšel v bližnji gozd ter se obesil.

n. **Fotografična past.** Neki londonski trgovec je opazil, da mu nekdo krađe blago iz omare v prodajalni. Ker vkljub pazljivosti ni mogel priti tatovom na sled, si je nabavil fotografski aparat in ga zvezal z magnezijevo svetilko. Cim je tat odprl vrata, se je svetilka vžgala, fotografski aparat pa je pričel takoj delovati. Ze drugi dan je opazil trgovec, da so bili ponoči tatovi zopet v prodajalni. Pogledal je v fotografski aparat in videl sliko dveh dečkov, sosedovih sinov. Mlada tatova sta priznala svoje grehe in ju je doletela zaslužena kazen.

n. **Mrlič na dražbi.** Malo čudno, a vendar resnično. Zgodilo se je to pretekli teden v Trstu, kjer se je vršila javna dražba predmetov železniškega skladišča, ki se niso rešili. Med raznim drugim blagom je bilo tudi več krst. Ko so krste pred prodajo še enkrat pregledali, so našli v eni mrliča in sicer italijanskega vojaka Emanuela Cocchinija, ki je padel leta 1915. pri Gradišču. Krsta z mrličem je romala cela tri leta po železnici, ne da bi prispela na določeno mesto. Za časa italijanskega poraza pri Kobaridu je vlak, na katerem se je nahajala tudi ta krsta, postal avstrijski plen, po prevratu pa so ga zopet zaplenili Italijani. Ubogi vojak! Se po smrti nima zaželjenega počitka.

n. **Velik gozdni požar** je razsajal pred kratkim v Gornjem Logatcu in napravil znatno škodo. Zgorele so tudi precejšnje zaloge sena, ki so se nahajale v bližini kolodvora. Kakor domnevajo Italijani, je najbrže zažgal seno kdo iz maščevanja nad njimi.

n. **Otrok utonil — mati do vratu v blatu.** Izredno žalosten dogodek se je zgodil v petek opoldne v Ljubljani, ki je do solz presunil vse, ki so videli nesrečni prizor. Gospa Albina Rotter z Opekarske ceste je skupno s svojo petletno hčerko ob Malem grabnu nabirala cvetke. Ko se je nekoliko oddaljila od otročička, je ta ob obrežju zapazil lepo cvetko. Ko se je sklonil za njo, mu je spodrsnilo in izginil je v vodi. Na obupne klice hčerke je prestrašena mati takoj skočila za njo, a se pri tem do vratu pogreznila v blato. Ljubljena hčerka je utonila pred očmi matere, ki ji ni mogla pomagati, ker se je sama nahajala v smrtni nevarnosti. Nesrečno in obupno mater so sosedje, ki so prihiteli na lice mesta, potegnili iz blata, iz vode pa njeno mrtvo hčerko Gretko.

Razširjajte Domovino!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica številka 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica in rezerva okrog **K 50.000.000** —
Telefon št. 261.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** prot. ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, = valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavica: **K 30.000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog **K 10.000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči in žiro-računa proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davki plača banka iz svojega.

Ekontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in ino-emska mesta.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkvalitetneje.

Brzjavni naslov: **Jadranska.**

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Daje predjume: na vrednostne papirje in na blago, razen v javnih skladiščih. Daje trgovaške kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Telefon št. 257.